

LÁNG, PARÁZS, HAMU

Koragyermekkorai
program

A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg.

A kiégés veszélyei és kezelésének lehetőségei az egészségügyben

2013. május 28.

Koragyermekkori
program

A kiégési tünetegyüttes (burnout szindróma) jelensége

SZÉCHENYI TERV

Technológiából átvett fogalom: az energiaforrás gyengülésének folyamata a megszűnéséig.

Humán alkalmazása: Az „empátiás kapacitás” kimerülése

Főként segítő foglalkozású , humán szolgáltatások területén dolgozók esetében előforduló, testi, lelki és szellemi tünetekkel járó állapot

**Érzelmi-mentális kimerülés, amely hosszú távú, fokozott érzelmi megterhelés, kedvezőtlen stresszhatások következtében alakul ki.
(Freudenberger 1974)**

Koragyermekkor
program

A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg.

A kiégés tünetei

Testi tünetek:

Krónikus fáradtság, gyengeség, kedvetlenség

Fokozott betegségre való hajlam

Fejfájás, nyak-, hát-, vállfájdalmak

Emésztési zavarok, étkezési szokások változása

Hirtelen testsúlyváltozás

Emocionális tünetek

SZÉCHENYI TERV

Érzelmi kimerülés

Levertség, feszültség, reménytelenség

Tehetlenség érzése, megküzdési gyengeség

Gyakori sírás, érzelmi labilitás

Kontroll veszteség

Kiüresedés

Koragyermekkor
program

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg.

Szellemi tünetek

Rugalmasság, spontaneitás, kreativitás elvesztése

Humor iránti fogékonyság elvesztése

Cinizmus

Memória gyengülése

Koncentráció képességének gyengülése

Tanulási nehézségek

Általános szellemi teljesítmény romlása

Negatív beállítódás az élettel, önmagával, másokkal szemben

A segített személy meg nem értése

A kiégés háttere, okai

**Aktuális
élethelyzet**

Munkahely

Személyiség

**Koragyermekkor
program**

Aktuális élethelyzet nehézségei

Magánéleti problémák

Nehéz döntéshelyzet

Veszteségek, gyász

Konfliktusos párkapcsolat

Csalódás

Betegség (saját, vagy családtag)

Túlvállalás, túlterhelés, stresszhelyzet

Normatív krízis – életciklus váltás

Anyagi nehézségek, stb.

Koragyermekkor
program

Személyiségben rejlő rizikófaktorok

Személyiségfejlődés alakulása: szülői figyelem hiánya vagy indirekt elutasítás - narcisztikus sérülés - az ő érzései nem fontosak: „**hamis szelf**” kialakulása - nagyfokú empátia, megfelelési kényszer - negatív érzelmek felvállalásától való félelem.

„**Helfer szindróma**” motivációja: azért segít másokon, hogy a saját érzéseivel, szükségleteivel ne kelljen szembesülnie (nem vagyok fontos, az én igényeim nem fontosak. - Belső úr, spontán érzések, megélések helyett. - Mások igényeinek túlgondoskodása (kompenzáció) - Önértékelési zavarok, kompenzációk, kötődési nehézségek, határok kijelölésével, tartásával kapcsolatos problémák.

Bántalmazott gyermek: „tanult tehetetlenség”, másokat megment (indulat az elkövetővel szemben) vagy azonosulás az agresszorral.

Koragyermekkorai
program

A munkahely mint rizikófaktor

Folyamatos erős érzelmi igénybevétel
Kiszámíthatatlan, bizonytalan terhelés
Kiszolgáltatottságból adódó stressz
Nem megfelelő munkakörülmények

Koragyermekkor
program

Munkahelyi rizikófaktorkok

SZÉCHENYI TERV

Társas kapcsolatok hiánya, egyedül dolgozók:

- nincs szakmai tapasztalatcsere
- nincs ventilálási lehetőség
- nincs reális szakmai visszajelzés
- nincs szakmai megerősítés
- nincs érzelmi megerősítés
- a vezető jelenlétének hiánya
- erkölcsi elismerés hiánya
- keretek, egyértelmű szabályok hiánya
- a siker, az eredmény kritériumainak hiánya

Koragyermekkorai
program

A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg.

Munkahelyi rizikófaktorkok

Értelmetlen vasszigor
Intrika, pletyka
Lojalitás-konfliktusok
Kirekesztés

Koragyermekkor
program

Még mindig munkahely

Az anyagi megbecsültség hiánya:

Koragyermekori
program

A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg.

A kiégés folyamatának szakaszai

1. Bizonyítási akarástól a bizonyítási kényszerig
2. Fokozott erőfeszítés
3. Személyes igények elhanyagolása
4. Személyes konfliktusok elfojtása
5. Értékrend megváltozása
6. A fellépő problémák tagadása
7. Visszahúzódás
8. Magatartás- és viselkedésváltozás
9. Deperszonalizáció, dehumanizáció
10. Belső üresség
11. Depresszió
12. Teljes kiégettség

**Koragyermekkor
program**

A kiégés megelőzésének, kezelésének lehetőségei

A szakember egyéni felelőssége:

A folyamatos fejlődés, a szakmai személyiség, mint munkaeszköz karbantartása.
A feltöltődési lehetőségek megtalálása.
Az igények, szükségletek pontos megfogalmazása.

ÉS...

**Koragyermekkorai
program**

ÉS...

Segítség kérése, ha nem megy egyedül...

Ha nem rám méretezett a feladat...

Koragyermekkor
program

A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg.

A kiégés megelőzésének, kezelésének lehetőségei

SZÉCHENYI TERV

A munkahely lehetősége, felelőssége:

Tiszta keretek, szabályok

Visszacsatolások

Megfelelő munkakörülmények biztosítása

Szakmai támogató funkciók biztosítása:

- Esetmegbeszélő csoport
- Szupervízió

Koragyermekkor
program

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg.

A TÁMOP 6.1.4 projekt kiégést megelőző 2 pilot programja

Hogyan tud segíteni a projekt a kiégés megelőzésében?

Esetmegbeszélő csoportok védőnők és gyermekeket ellátó háziorvosok számára

Szupervízió területi védőnők számára

A két pilot program célja, hasonlóságai és különbségei

**Koragyermekkorai
program**

Köszönöm

megtisztelő figyelmüket.

György Margit

Koragyermekkorai
program

